



Stationsparken 1
7160 Tørring
T: 79755000

Athena Jensen
D: +4579755675
M: +4521130536
Mail:
Athena.Jensen@hedensted.dk
Sagsnr. 01.03.03-P19-23-25

19.12.2025

Landzonetilladelse til etablering af sø på matr.nr. 8H, Åle By, Åle

Hedensted Kommune har den 27.01 2025 modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere en sø på ca. 300 m² på din ejendom matr.nr. 8H, Åle By, Åle, beliggende på adressen Smalålevej 5, 7160 Tørring. Placeringen er vist på nedenstående kort.

Kommunens afgørelse

Der gives tilladelse efter § 35, stk. 1 i lov om planlægning¹ til etablering af søen.

Tilladelsen gives på følgende betingelser:

1. Søen skal anlægges med en form, så søen falder naturligt ind i landskabet. Søen anlægges med uens brink af variabel hældning og fladt skrånende bredder, hvor hældningen så vidt muligt ikke bliver stejlere end i forholdet 1:5. Søen etableres uden øer.
2. Den opgravede jord skal planeres ud i et tyndt, jævnt lag, på ejendommen, mindst 10 m fra søerne og så vidt muligt ikke i lavningerne, så der ikke opstår jordvolde omkring søen, og så der ikke opstår ændret overfladeafstrømning på tværs af matrikelstel.
3. Beskyttet natur må ikke tilstandsændres. Ved kørsel på den beskyttede eng under etablering, skal det sikres at der ikke laves kørespor.
4. Opgravet materiale må ikke placeres i beskyttet natur.
5. Dræn lukkes eller ledes uden om søen, som etableres uden tilløb
6. Søen må etableres med overløb til eksisterende grøft langs Smalålevej, hvor overfladevand i dag afvander til.
7. Der må ikke opstilles andehuse, hegn eller andre indretninger i eller ved søen. Der må dog gerne opstilles almindeligt kreaturhegn omkring søen.
8. Der må ikke udsættes fugle, fisk eller andre dyr i søen, ligesom der ikke må fodres i eller fodertønder indenfor minimum 20 m af søen.
9. Søen placeres minimum 20 m fra skel til dyrket mark².
10. Når søen er anlagt, bedes du orientere kommunen på mail:
vandognatur@hedensted.dk

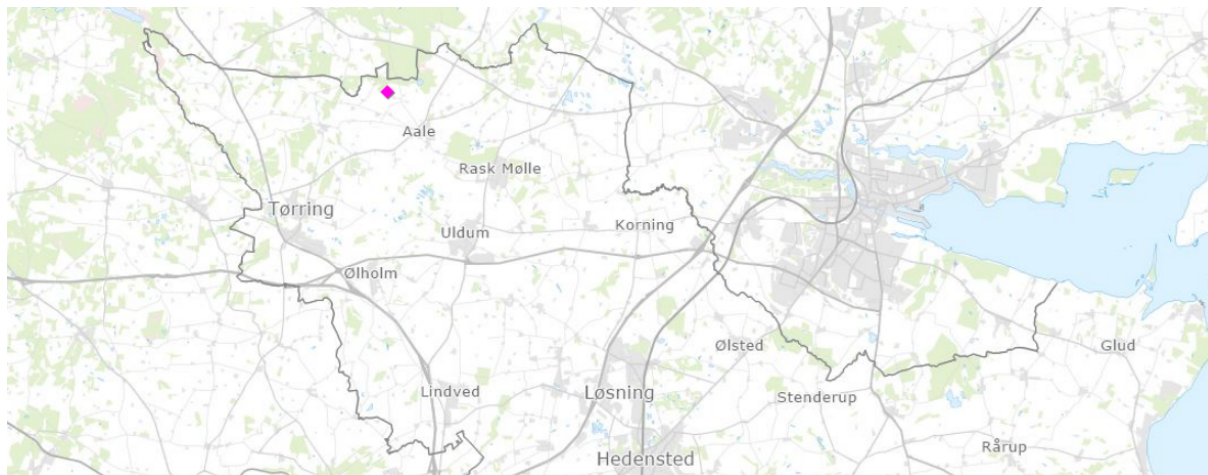
¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 om lov om planlægning.

² BKG 2024-12-10 nr 1503 Bekæmpelsesmidler §36. jævnfør kap 4.1 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 22.
<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2017/10/978-87-93614-17-8.pdf>

Ifølge museumslovens³ § 27 stk. 2 gælder følgende: Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Henvendelse til VejleMuseerne tlf. 76813100 eller museerne@vejle.dk.

Vær opmærksom på at ved evt. omlægning af dræn kan det kræve en særskilt vandløbstilladelse.

Hvis der er dræn, der kun afvander din egen jord, kan du sløjfe dem uden behandling efter vandløbsloven. Du skal søge om forudgående tilladelse efter vandløbsloven til alle andre ændringer af dræn.



Sagsfremstilling

Ejendommen ligger i landzone. Der må generelt ikke foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer i landzone, uden tilladelse fra landzonemyndigheden. Etablering af ny sø er ændret anvendelse af arealet, og det kræver en landzonetilladelse efter planlovens § 35.

Arealet er gennemgået ved en fælles besigtigelse med ansøger d. 14.05.2025. Her blev der fundet beskyttet natur af typen ferskeng på den forespurgte placering, hvorefter placeringen blev flyttet mod syd til et beplantet område. Placeringen er i dag en ca. 15 år gamle beplantning uden særlig naturværdi.

Langs Smalålevej løber en grøft, der er registreret som dræn, der afvander til Åle Bæk. Søen kommer til at ligge på vandskel af 3. grad. Eftersom begge sider af dette vandskel leder til Åle Bæk vurderes det ikke at have betydning for vandløbet.

Ansøgningen

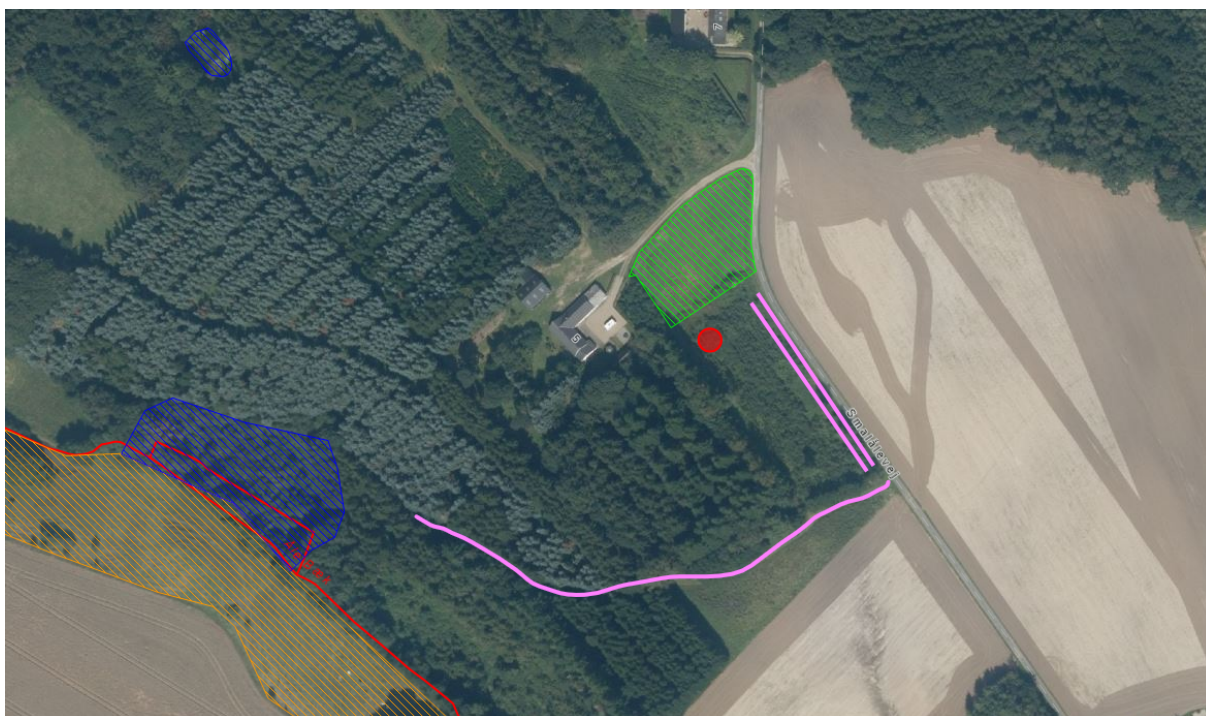
Søen ønskes etableret ca. 35 meter fra indkørselsvej og mere end 20 meter fra modsatte side af Smalålevej, som er dyrket mark. Derved kommer søen til at ligge mindst 12,5 meter fra skel. Søen er ansøgt til en størrelse af ca. 300 m² med en aflang udformning.

Ansøger oplyser følgende:

Etablering af sø Areal ca. 300 m². Max dybde 1,5 m med skrånende sider på 1/5.

Overløb til eksisterende grøft. Overskuds jord fordeles, i et tyndt lag langs vejen, udenfor beskyttet natur, og på kørselsspor til plantage (se lyserød markering på luftfoto herunder). Der påtænkes ikke beplantning da der er skov i nærheden.

³ Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. august 2014.



Figur 1 Ortofoto sommer 2025. Placering af sø er markeret med rød prik. Beskyttet natur er vist med skraveret markering. Beskyttet vandløb er vist med rød streg. Placering af opgravet materiale er markeret med lyserød streg.

Beskrivelse af eventuelle vilkår

- Flade og afrundede bredder (gerne fladere end 1:5) skaber lavvandede områder ved søkanter. De lavvandede steder giver varmere vandområder til gavn for mange vandhulsdyr. Lavvandede steder øger også arealet med søbund, der får rigeligt sollys, hvilket skaber levested for flere typer rodfæstede plantearter. Samtidig sørger den bløde overgang for, at padder og mindre pattedyr let kan komme både ned i og op af søen. Kommunen anbefaler i øvrigt, at man udformer brinkerne med varierende hældninger.
- Tilløb og afløb fra søerne kan give øget tilførsel af næringsstoffer til skade for henholdsvis søen og nedstrøms recipient. Der må etableres overløb til eksisterende grøft, hvortil arealet i dag afvander og derfor ikke kræver derfor ikke tilladelse efter vandløbsloven.
- Der må ikke laves tilstandsændring af beskyttet natur, derfor skal den beskyttede eng sikres mod kørespor under etableringen. Typisk ved etablering i frostvejr eller ved brug af køreplader.
- Forbud mod at udsætte dyr og planter sikrer, at det er naturligt hjemmehørende og naturligt forekommende arter, der indvandrer til vandhullet.
- Fodring af dyr i og nær søer og vandhuller vil ofte resultere i lavere naturkvalitet pga. forurening med næringsstoffer.
- Hedensted kommune ønskes orienteret, når søen er færdig etableret for at sikre ajourføring af registrering af søer. Send gerne en beskrivelse af søens dybde på dybeste sted og et oversigtsbillede af søen.

Hedensted Kommune har ikke stillet vilkår om afstand til beplantning, da søen rykkes ind i eksisterende beplantning. Hedensted Kommune gør opmærksom på at beplantning på særligt på sydsiden er uønsket, for at sikre at søen ikke kommer til at ligge i permanent skygge og mindske mængden af nedfaldene løv som ender i søen, og her vil rådne og forringe vandkvaliteten. Vandplanter er med til at rense vandet og har brug for lys for at trives.

Nabohøring

I landzonesager skal kommunen foretage en høring medmindre det vurderes, at sagen er af underordnet betydning for naboerne jf. planlovens § 35 stk. 4.

Hedensted Kommune har ikke foretaget nabohøring, da søen vurderes at være af underordnet betydning for nabo.

Museet er blevet hørt og udtaler at de ikke forventer der skal udføres en arkæologisk forundersøgelse forud for etablering af søen.

Kommuneplan

Der er i kommuneplanen udpeget specifik geologisk bevaring ⁴, samt område med drikkevand og grundvand i Kommuneplan 2025-2037.

- Specifik geologisk bevaring – Det Midtjyske Søhøjland: Område udpeget som del af Danmarks mest værdifulde geologiske områder. Værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge, skal sikres.
Det vurderes, at det ansøgte, ved form, placering og beskedent omfang, ikke ændrer væsentligt på de værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge.

Natura 2000-områder og Bilag IV arter

Der skal ifølge habitatbekendtgørelsen⁵ foretages en vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV arter i området væsentligt.

Der er ca. 2,8 km til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde: Natura 2000 område nr. 77 'Uldum Kær, Tørring og Ølholm Kær', som rummer Habitatområde nr. 66 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 44.

Hedensted Kommune har ikke registreret bilag IV arter i området hvor søen ønskes placeret. Nærmeste registrering er af spidssnudet frø ca. 1,6km mod nordøst. Ejendommen er beliggende indenfor udbredelsesområdet for bilag IV arter som vand-, frynse-, langøret- og sydflagermus, samt odder, markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamander⁶.

Vandrammedirektivet

Hedensted Kommune skal ifølge Indsatsbekendtgørelsens §8⁷ sikre at projektet ikke forringer tilstanden af berørte vandområder og sikre at projektet ikke hindrer målopfyldelse for vandområderne.

⁴ [Kommuneplan Retningslinjer 2021 - 2033 - Hedensted Kommune](#)

⁵ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter Bek. nr. 1098 af 21. august 2023 (Habitatbekendtgørelsen).

⁶ Søgaard, B., Wind, P., Elmeros, M., Bladt, J., Mikkelsen, P., Wiberg-Larsen, P., Johansson, L.S., Jørgensen, A.G., Sveegaard, S. & Teilmann, J. 2013. Overvågning af arter 2004- 2011. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 240 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 50. <http://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>
og Therkildsen, O.R., Wind P., Elmeros, M., Alnøe, A.B., Bladt, J., Mikkelsen, P. Johansson, L.S., Jørgensen, A.G., Sveegaard S. & Teilmann J. 2020. Arter 2012-2017. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 208 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 358. <https://dce2.au.dk/pub/SR358.pdf>

⁷ Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr 449 af 11/04/2019

Vandområdeplan

Målsætningen for vandløbet Åle Bæk er, jf. Vandområdeplanerne⁸, at vandløbet skal have en 'God økologisk tilstand'. Målsætning for vandløbet er, jf. Vandområdeplanerne ikke opfyldt, og den økologiske tilstand eller potentiale er følgende:

- Smådyrsvurdering ved DVFI⁹; moderat økologisk tilstand'
- Fisk; dårlig økologisk tilstand'
- Nationalt specifikke stoffer; ikke god økologisk tilstand
- Kemisk tilstand; god økologisk tilstand
- Alger og planters økologiske tilstand er ukendte for vandløbet
- Samlet har vandløbet Dårlig økologisk tilstand

Kommunens samlede vurdering

Landzonetilladelsen vurderes ikke at påvirke landskabelige værdier i væsentlig grad og er ikke i strid med kommuneplanens retningslinjer. Derfor meddeles hermed tilladelse efter planlovens § 35 til søen, som ansøgt.

På grund af afstanden og projektets karakter vurderes etablering af søen ikke at have indflydelse på Natura 2000 områdernes udpegningsgrundlag.

Hedensted Kommune vurderer, at projektet, på grund af den hidtidige anvendelse af arealet, ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Projektet kan fremme vilkårene for flagermus og padder.

Etablering af søen vurderes ikke at have betydning for tilstanden i Åle Bæk grundet projektets omfang og afstand, ca. 200m, til vandløbet.

Klagevejledning

Der kan klages over afgørelsen til Planklagenævnet af:

- Erhvervs- og vækstministeren,
- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- i øvrigt enhver med retlig interesse i afgørelsen,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Afgørelsen vil blive offentlig bekendtgjort på [Hedensted Kommunes Hjemmeside](#).

Klagefristen er fire uger efter datoen for offentliggørelse. Klagen skal således være indgivet i **Klageportalen** og klager skal have godkendt og betalt gebyr eller bestilt en faktura i Klageportalen, senest den **16.01.2026**.

Klageportalen finder du via [Nævnenes Hus](#), [Borger](#) eller [Virk.dk](#). Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hedensted Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune sender klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen, hvis afgørelsen fastholdes. Du får besked om videresendelsen.

⁸ Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, Miljø- og Fødevareministeriet. MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027.

(<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>).

⁹ DVFI er forkortelse for Dansk Vandløbs Fauna Indeks, som benyttes til at vurdere vandløbs tilstand.

Hvis du sender din klage uden om Klageportalen, afviser Planklagenævnet din klage, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [Nævnenes Hus](#).

Vær opmærksom på, at en rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

I øvrigt

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Hvis du ikke inden 5 uger efter annonceringen på kommunens hjemmeside har modtaget besked fra kommunen om, at der er kommet klager, kan tilladelsen udnyttes.

Tilladelsen fritager ikke for at søge om nødvendig tilladelse efter anden lovgivning.

Når søen anlægges med et vandspejl større end 100 m², vil den blive omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven, når der er opstået et naturligt plante- og dyreliv i søen. Det betyder, at tilstanden herefter ikke må ændres uden tilladelse fra kommunen.

Hvis du er i tvivl om noget i dette brev, er du velkommen til at ringe til kommunen på telefonnummer +4579755675.

Med venlig hilsen

Athena Jensen
Biolog

Kopi til: (med digital post)

Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening, Sydøstjylland
Dansk Botanisk Forening
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
VejleMuseerne
Glud Museum